

علامه اقبال اوپن يونيورسٽي، اسلام آباد
(شعبو پاڪستاني زبانون)

ع2012

ڪورس: سنڌي لازمي ۽ سليس اردو سيمسٽر: خزان

مارڪون: 100

سطح: ميٽرڪ

ڪوڊ: (213)

امتحاني مشق نمبر 1

يونٽ 1 ۽ 2

- سوال 1. هيٺ ڏنل ڏکين لفظن جي معنيٰ لکي جملا ٺاهيو: (40)
- حسن اخلاق، اعلى، يقين، پٽڪيل، ٽڪلف، محروم، ترس، الفت، اهنج، حضور شرمي
قصور، فرشتو، الفت، بدترين، شفقت، مبشر سونهري، سياحن، آڳاٽي، قديم.
- سوال 2. هيٺ ڏنل جملن جي تشريح ڪريو: (20)
- (i) ”شايد ئي ڪو اهڙو موضوع هجي جنهن تي مرزا صاحب نه لکيو هجي“
(ii) ”لسانيات جا ماهر، ملڪي توڙي عالمي سطح تي موئن جي دڙي مان لڌل مهرن تي لکت
ڪي پڙهڻ جا جتن ڪري رهيا آهن.“
(iii) سما دور کي سنڌي ادب جو تعميري دور لکيو وڃي ٿو. هن دور جو رومانوي قصو نوري
ڄام تماچي آهي.
(iv) سوالِيءَ جو سوال ڪڏهن به نه موٽائيندا هئا. زبان مان ڪڏهن به انڪار جو لفظ نه ڪيندا
هئا.
- سوال 3. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (20)
- (i) سمن جي دور جو وڏو شاعر ڪير آهي؟
(ii) موجوده دور جي ڪن به ٽن اهم شاعرن جا تعارف مختصر ڪرايو.
(iii) مخدوم ابوالحسن جي ڪتاب جو نالو ڇا آهي؟
(iv) پاڻ سڳورن صه جي نظر ۾ سڀ کان سٺو ماڻهو ڪهڙو آهي؟
(v) پاڻ سڳورا صه ڪهڙين خوبين وارا هئا؟
- سوال 4. هيٺ ڏنل عنوان تي پنهنجن لفظن ۾ هڪ هڪ پيراگراف لکو: (10)
- (i) سومرا دور
(ii) ڪلهوڙا دور
- سوال 5. هيٺ ڏنل لفظن تي زير، زبر ۽ پيش لڳايو: (10)
- تمثيلي، تصوف، لافاني، بيباڪي، سرمستي، عڪاسي، سطح،
محفوظ، سلسلي، ڪلام.

امتحاني مشق نمبر 2

مارڪون: 100

يونٽ 3 ۽ 4

سوال 1. هيٺ ڏنل لفظن جي معنيٰ لکي جملا لکو: (40)

باڪمال، عظيم، ڪائنات، ايڪانت، ڪنڊڪٽر، ڦڪيون، ڌاتر، ڪر هو، ڪوڙين، اڪاري، علامه، دسترس، موضوع، پلي پت، پونءِ، پاڻ پتوڙڻ، اپٽار، پلاري، وسان، شمس العلماء.

سوال 2. هيٺ ڏنل بيتن جي سمجهاڻي لکو: (20)

- (1) ساري رات سُبْحان، جاڳي جن ياد ڪيو
ان جي عبداللطيف جني، مٽيءَ لڌو مان
ڪوڙين ڪن سلام، آڳ اچڻو ان جي.
- (2) جيڪي منجه جهان، سو تاري تڳي تنهنجي
لطف جي لطيف چئي، تو در ڪمي ڪانه
عدل چٽان آن نه، ڦيرو ڪج ڪو فضل جو
- (3) چڱا ڪن چڱايون، مٺايون مٺن
جو وڙ جڙي جن سين، سو وڙ سڀئي ڪن،
(4) تانگهي ۾ تائي، ٻڏ پنهجو تڙ هو
اونهي ۾ آئي، ڪونه ڏيندءِ ڪو ٻڻو.

سوال 3. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (30)

- (i) شاهه لطيف جي پيدائش ڪهڙي سال ۾ ٿي؟
- (ii) شاهه لطيف جي والد جو نالو ڇا هو؟
- (iii) علامه دائود پوٽي صاحب سنڌي زبان ۽ ادب جي ڪهڙي خدمت ڪئي؟
- (iv) ڊاڪٽر دائود پوٽو سنڌي زبان کان سواءِ ٻين ڪهڙين زبانن جو ڄاڻو هو؟
- (v) شاهه لطيف درازن ۾ ڪنهن سان مليو هو؟

سوال 4. هيٺ ڏنل لفظن تي زير، زير، پيش لڳايو: (10)

بلند پايه، بجا طور، پلي پت، گر هوڙي، اپٽار، تحقيق، جاج، وڙ، اونهي، مٺايون.

امتحاني مشق نمبر 3

مارڪون: 100

يونٽ 5 کان 7

- سوال 1. هيٺ ڏنل ڏکين لفظن جي معنيٰ لکيو ۽ جملا پڻ ٺاهيو: (40)
- اوس، چست، ڦڙت، ڪرپلو، اڀاءُ، پرماريت، انتشار، سالم، صحتمند، صالح، خودپرستي، سزا لوڙڻ، واقف، تصور، نافذ، مهذب، خواهش، منشور، اولين، آهستي.
- سوال 2. هيٺ ڏنل سوالن جا جواب ڏيو: (20)
- (i) انساني حقن ۾ سڀ کان اهم حق ڪهڙو آهي؟
(ii) سياسي حقن ۾ ڪهڙا حق شامل آهن؟
(iii) بنيادي انساني حق ڪهڙا آهن؟
(iv) تازي هوا نه ملندي ته ڪهڙو نتيجو نڪرندو؟
(v) تندرستيءَ بابت سڀاڻن ڇا چيو آهي؟
- سوال 3. پنهنجي پيڻ کي امتحان ۾ پاس ٿيڻ جي مبارڪ باد جو خط لکو؟ (10)
- سوال 4. پنهنجي اسڪول جي هيڊ ماستر کي درخواست لکو ته توهان جي ڏهين ڪلاس جي فيس معاف ڪري: (10)
- سوال 5. پنهنجي دوست کي خط لکي حيدرآباد گهمڻ جي دعوت ڏيو: (10)
- سوال 6. پنهنجي علائقي جي صفائي لاءِ تعلقي عملدار کي درخواست لکو: (10)

امتحانی مشق نمبر 4

(یونٹ نمبر 8 تا 12)

کل نمبر: 100

(30)

سوال نمبر 1: ذیل میں دیئے گئے سوالات کے جوابات تحریر کریں۔

- (i) امیری ٹھہرا لے لو کس چیز سے باز رکھنا چاہتی تھی؟
- (ii) یہاں دلیلا دھنگ کہاں پیدا ہوئے؟
- (iii) مولوی مہدائین نے اپنے خط میں کن دو چیزوں کا ذکر کیا ہے؟
- (iv) خواجہ حسن نظامی کی بیٹی کی عمر کتنی ہے؟
- (v) رسولوں کی معرفت کتنی کتابیں دنیا میں آئی ہیں؟
- (vi) اردو میں آج کل کس زبان کے الفاظ داخل ہو رہے ہیں؟
- (vii) ماروی اپنی کس خوبی میں بے مثال تھی؟
- (viii) پہلی جنگ عظیم کس سن میں شروع ہوئی؟
- (ix) ترکی زبان میں اردو کے کیا معنی ہیں؟
- (x) شہرہ دو سر آئے کیا مراد ہے؟
- (xi) لہم کس زبان کا لفظ ہے؟
- (xii) مرزا غالب کا اصلی نام کیا تھا؟
- (xiii) کس نواب نے غالب کو شاعری میں اپنا استاد بنا لیا؟
- (xiv) لوگ کہاں زمانے کے اعتبار سے قدیم ہوتی ہے لائی؟
- (xv) سی کی کل جائیداد کیا تھی؟

(20)

سوال نمبر 2- مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھیں اور مطبوعہ بنائیں:

معرفت ، توحید ، سلطنت ، حکم ، جنم بھوم
فصاحت ، عیاں ، نفس ، وصف ، خاصن

(10)

سوال نمبر 3- مندرجہ ذیل الفاظ کے صحیح بنا لیں:

قافیہ ، ہوا ، بات ، دکھ ، خطا
کتاب ، اسکول ، ناز ، شعرا ، نفرت

(10)

سوال نمبر 4- سبق ”تصعب“ کا متن اپنے الفاظ میں تحریر کریں۔

(10)

سوال نمبر 5- سبق ”ہمارے وطن“ کا خلاصہ اپنے الفاظ میں تحریر کریں۔

(10)

سوال نمبر 6- سندھی لوگ کہاں ”سمر ماروئی“ تحریر کریں۔

(10)

سوال نمبر 7- مکالمے کی تعریف بیان کریں اور مثالیں دیں۔